

[Udenrigsministeren]

Den begrænsede danske eksport til de afrikanske lande er blevet yderligere reduceret i 1991. Eksporten til dette kontinent koncentrerer sig om nogle ganske få nordafrikanske lande. En ophævelse af sanktionerne over for Sydafrika vil skabe et nyt interessant eksportmarked på det afrikanske kontinent for danske virksomheder.

Mellemøsten har på grund af Golfkrisen været et særdeles vanskeligt marked i 1991, og først i anden halvdel af året har der været en positiv udvikling, specielt i eksporten til Iran og Saudi-Arabien.

Eksporten til de central- og østeuropæiske lande og det tidligere Sovjetunionen har ligeledes været inde i en vanskelig fase i 1991. For Polens vedkommende har der dog været tale om en meget betydelig eksportstigning, men i samtlige andre lande i regionen har danske

eksportører fået en væsentligt reduceret afsætning. Baggrunden for afsætningsproblemerne er vanskelighederne ved omstilling til markedsøkonomi, der har resulteret i faldende levestandard. Flere af landene – ikke mindst det tidligere Sovjetunionen – står over for alvorlige økonomiske problemer, der begrænser betalingsevnen og dermed reducerer afsætningsmulighederne for danske eksportører.

Der vil fremover være behov for en betydelig dansk og international bistand til disse lande for at sikre en positiv økonomisk og politisk udvikling. På kort sigt vil afsætningsvilkårene være nært forbundet med disse bistandsprogrammer, men på længere sigt skulle der være mulighed for, at disse nærmærkedet vil kunne få en væsentligt stigende betydning for dansk eksport.

Tabel 3: Udviklingen i den samlede eksportværdi fordelt på landegrupper i procent

	1980	1988	1989	1990	1991
Eksport i alt, mia. kr.	95,6	182,4	205,5	216,4	228,5
heraf i pct.:					
OECD	83,8	85,7	86,2	85,9	86,4
EF	49,7	49,4	50,4	52,0	54,0
EFTA	25,1	24,5	24,2	24,4	22,8
Nordamerika ¹⁾	5,1	6,6	6,3	5,6	5,1
OPEC	3,6	2,2	2,3	2,1	2,1
ASEAN	1,0	1,1	1,0	1,2	1,1
NIC-lande ²⁾	0,8	2,0	1,8	1,7	1,9
Mellem- og Sydamerika	2,1	1,4	1,5	1,2	1,8
Østeuropa ³⁾	2,3	1,9	2,5	2,3	3,2
Afrika	2,9	2,6	2,1	2,9	1,4

¹⁾ USA og Canada

²⁾ Sydkorea, Singapore, Taiwan og Hongkong

³⁾ Inkl. det tidligere Sovjetunionen

Kilde: Danmarks Statistik

Sammensætningen af den danske eksport

I 1991 videreførtes de senere års udvikling i vareeksporten med en relativt større vækst i industrieksporten end i landbrugsvareeksporten. Industrieksporten udgør nu næsten 70 pct. af den danske vareeksport, og landbrugsprodukterne ligger på knap 15 pct. Inden for landbrugseksporten er væksten især sket inden for den animalske sektor, der er gået frem med over 10 pct. målt i mængder, hvorimod den vegetabiliske landbrugseksport viser en begrænset stigning på under 4 pct.

Eksporten af danske tjenesteydelser viste også i 1991 en meget markant fremgang på knap 12 pct. sammenholdt med vareeksportens 5,6 pct. Søtransporten havde en fremgang på 9,2 pct., og trods en begrænset stigning i rejseindtægterne i 1991 fik Danmark for første gang i flere år et overskud på turistbalancen på næsten 600 mio. kr. Største stigning opnåedes for posten andre tjenester, hvor eksporten i 1990 voksede med over 17 pct.

Den internationale samhandel med tjenesteydelser viser en stadig stigende andel af ver-